

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ 2019
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο: « Όλη η γνώση μαζεμένη»

Η Ρόζα Δελλατόλα μόλις έχει μετακομίσει σε ένα χωριό της Τήνου, τα Λουτρά. Εκεί υπάρχει ένα παλιό οικοτροφείο, η σχολή Ουρσουλινών, όπου ζουν τρεις μοναχές αλλά κανένα παιδί. Η Ρόζα γίνεται η μοναδική μαθήτριά του σχολείου.

Πέντε μήνες αργότερα, η Ρόζα είχε αποκτήσει γνώσεις που κανένα άλλο παιδί της ηλικίας της δεν είχε. Καταλάβαινε γαλλικά, ισπανικά και μπορούσε να τα μιλήσει λίγο. Τα μαθηματικά που είχε διδαχθεί ήταν για παιδιά του γυμνασίου. Ήξερε πώς χρησιμοποιούνται τα εργαλεία του ξυλουργείου, αν και ακόμη δεν τα είχε πιάσει όλα στα χέρια της. Έμαθε να μαγειρεύει, γιατί το μισό μάθημα της γεωγραφίας γινόταν με την αδελφή Βιολάντα στο μαγειρείο, όπου ετοίμαζαν εξωτικά φαγητά.

Το υπόλοιπο μισό μάθημα γεωγραφίας γινόταν στην ψηφιακή τάξη με την αδελφή Ζοζεφίνα, ηγουμένη της Μονής Ουρσουλινών, η οποία ετοίμαζε εικονική επίσκεψη σε κάθε χώρα. Στις οθόνες που κάλυπταν τους τοίχους από το ταβάνι ως το πάτωμα προβάλλονταν εικόνες από μακρινές πόλεις. Η αδελφή Ζοζεφίνα έπαιρνε από το χέρι τη Ρόζα και περπατούσαν στους ξένους τόπους. Έβλεπαν δίπλα τους όλα τα αξιοθέατα, άκουγαν την παραδοσιακή μουσική, τις γλώσσες που μιλούσαν άλλοι άνθρωποι.

Η μεγαλύτερη απόλαυση στο μάθημα της γεωγραφίας ήταν η επίσκεψη σε σπίτια στην άλλη άκρη του πλανήτη σε πραγματικό χρόνο. Η Ρόζα φορούσε μια πρωτοποριακή κάσκα* εικονικής πραγματικότητας και έμπαινε σε σπίτια στην Ασία, στην Αφρική και αλλού. Την περίμεναν άνθρωποι εκεί, συζητούσε μαζί τους φορώντας την κάσκα. Φαίνονταν σαν να ήταν κοντά της αλλά στην πραγματικότητα ήταν τρισδιάστατες προβολές σε ζωντανή σύνδεση. Η ψηφιακή τάξη προσαρμοζόταν στη θερμοκρασία κάθε τόπου, ενώ η κάσκα είχε ειδικό επεξεργαστή για τις μυρωδιές του.

Η Ρόζα είχε φτιάξει ακόμα και έναν κήπο, όπου καλλιεργούσε όλα τα λαχανικά εποχής. Στο πιάνο είχε αρχίσει να παίζει τις πρώτες της μελωδίες μαζί με τη δασκάλα της μουσικής που είχε έρθει στην Τήνο από τον Καναδά. Στη Μονή επίσης υπήρχε βιβλιοθήκη με 33.033 βιβλία και από αυτά η Ρόζα διάλεγε όσα είχαν σχέση με ζώα, με φυτά και με ξένες χώρες.

*κάσκα: κράνος

Λώρη Κέζα, Υπόθεση *Laurus*, Τα κατορθώματα της Ρόζας Δελλατόλα, Αθήνα: διόπτρα, 2013 (προσαρμογή)

Α. Διαβάζω το κείμενο και κυκλώνω το Σ για τις σωστές και Λ για τις λανθασμένες απαντήσεις. [15 μονάδες]

1.	Η Ζοζεφίνα είναι αδελφή της Ρόζας.	Σ	Λ
2.	Η δασκάλα της μουσικής δίδασκε παραδοσιακή μουσική.	Σ	Λ
3.	Η Ρόζα έμαθε γαλλικά και ισπανικά από τους γονείς της.	Σ	Λ
4.	Η Ρόζα ταξίδευε τα καλοκαίρια σε χώρες μακρινές.	Σ	Λ
5.	Η Ρόζα ήταν μαθήτρια του Δημοτικού.	Σ	Λ
6.	Οι τοίχοι του σχολείου ήταν καλυμμένοι με χάρτες.	Σ	Λ
7.	Η Ρόζα είχε χρησιμοποιήσει όλα τα εργαλεία του ξυλουργείου.	Σ	Λ
8.	Η Ζοζεφίνα δεν ήταν ψηφιακά αναλφάβητη.	Σ	Λ
9.	Το μάθημα της γεωγραφίας γινόταν αποκλειστικά στην τάξη.	Σ	Λ
10.	Η Ζοζεφίνα κρατούσε το παιδί από το χέρι για να μη χαθεί.	Σ	Λ
11.	Η μαθήτρια αγαπούσε τα βιβλία που μιλούσαν για φυτά.	Σ	Λ
12.	Η Ρόζα επικοινωνούσε με ανθρώπους σε όλο τον κόσμο.	Σ	Λ
13.	Η Ρόζα καλλιεργούσε λαχανικά εποχής.	Σ	Λ
14.	Η ψηφιακή τάξη προσαρμοζόταν στην θερμότητα του τόπου.	Σ	Λ
15.	Η Ρόζα έμαθε να μαγειρεύει τα φαγητά του νησιού.	Σ	Λ

Β. Με βάση το κείμενο επιλέγω τη λέξη που έχει την πιο κοντινή σημασία με την υπογραμμισμένη λέξη: [10 μονάδες]

1. Η Ρόζα φορούσε μια πρωτοποριακή κάσκα.
α. μοντέρνα β. παραδοσιακή γ. παράξενη δ. ξεχωριστή
2. Με την αδελφή Βιολάντα στο μαγειρείο ετοίμαζαν εξωτικά φαγητά.
α. πικάντικα β. τοπικά γ. υγιεινά δ. ασυνήθιστα
3. Η μεγαλύτερη απόλαυση ήταν στο μάθημα της γεωγραφίας.
α. ευχαρίστηση β. αίσθηση γ. ένταση δ. ευτυχία
4. Η ψηφιακή τάξη προσαρμοζόταν στη θερμοκρασία κάθε τόπου.
α. εφαρμοζόταν β. προσαυξανόταν γ. εναρμονιζόταν με τη δ. προσομοιάζε με τη
5. Στις οθόνες, από το ταβάνι ως το πάτωμα, προβάλλονταν εικόνες.
α. υποβάλλονταν β. παραβάλλονταν γ. εμφανίζονταν δ. διαχέονταν

Γ. Για τις υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις βρίσκω και κυκλώνω τη σωστή απάντηση από αυτές που ακολουθούν [10 μονάδες]

1. Στη Μονή υπήρχε βιβλιοθήκη με 33.033 βιβλία.
α. υποκείμενο β. αντικείμενο γ. κατηγορούμενο
2. Ήξερε πώς χρησιμοποιούνται τα εργαλεία.
α. ειδική πρόταση β. πλάγια ερωτηματική πρόταση γ. αναφορική πρόταση
3. Η ηγουμένη μάλλον είχε ταξιδέψει πολύ.
α. επίθετο β. επίρρημα γ. ουσιαστικό
4. Την περίμεναν άνθρωποι εκεί.
α. άρθρο β. δεικτική αντωνυμία γ. προσωπική αντωνυμία
5. Οι φιγούρες των ανθρώπων ήταν στην πραγματικότητα τρισδιάστατες προβολές.
α. αντικείμενο β. υποκείμενο γ. κατηγορούμενο

Δ. Συμπληρώνω τα κενά, βάζοντας τις λέξεις που δίνονται σε παρένθεση στον σωστό τύπο. [5 μονάδες]

Οι παιδαγωγικές [μέθοδος] αλλάζουν μέσα στον χρόνο. Η τεχνολογία [συμβάλλω (στον Αόριστο)] στην οικοδόμηση νέων παιδαγωγικών σχέσεων. Έρευνες επιβεβαιώνουν με (ακριβής) στοιχεία αυτή την εξέλιξη.

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ 2019

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ [20 μονάδες]

Μετά από μια διαδρομή έξι χρόνων στο Δημοτικό Σχολείο, υπάρχει κάποιος/κάποια εκπαιδευτικός που θα ξεχώριζες και γιατί; Μπορείς να αναφερθείς στη συμπεριφορά, στον τρόπο διδασκαλίας, στη σχέση του/της με τα παιδιά και σε ό,τι άλλο κρίνεις σημαντικό.

(Γράψε ένα κείμενο 120-150 λέξεων που πρόκειται να δημοσιευθεί στη σχολική εφημερίδα)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΤΡΙΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ 2018

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Το όνομά μου είναι Ζολμάν»

Το ταξίδι μου δεν ήταν ένα κανονικό ταξίδι. Χρειάστηκαν τρεις μήνες μέχρι να φθάσω στην Ελλάδα. Πείνασα, δίψασα και κινδύνεψα να πνιγώ στη θάλασσα του Αιγαίου. Ίσως ήταν οι ευχές των γονιών μου, ίσως έγινε ένα θαύμα και τελικά κατάφερα να φθάσω ως εδώ. Πολλοί από τους ανθρώπους που ταξίδευαν μαζί μου πνίγηκαν στη θάλασσα ή πέθαναν στον δρόμο από κούραση και πείνα.

Μου ζήτησαν να ζωγραφίσω τη ζωή μου και εγώ ζωγράφισα δέντρα στη σειρά. Η ιστορία των δέντρων αυτών μοιάζει με τη δική μου ιστορία. Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου ήμουν σαν ένα πράσινο δεντράκι και μεγάλωνα σαν όλα τα μικρά δέντρα. Οι γονείς μου, σαν τη γη, με πότιζαν και μου έδιναν ό,τι είχα ανάγκη. Όμως, ξαφνικά όλα άλλαξαν. Οι καταστροφές πήραν τη θέση των καλών καιρών. Άρχισε ο πόλεμος. Κι εγώ βρέθηκα μόνος, σαν μικρό, αδύναμο δεντράκι μέσα στην καταιγίδα. Έπρεπε να φύγω, δεν είχα άλλη επιλογή. Έτσι ξεκίνησα ένα ταξίδι με άγνωστο προορισμό.

Μετά από καιρό και πολλές δυσκολίες έφθασα σε έναν ξένο αλλά γόνιμο τόπο. Θέλω να ξεκινήσω την καινούρια μου ζωή εδώ και να μεγαλώσω. Να καταφέρω να βγάλω καρπούς και, τόσο εγώ όσο και οι άλλοι συνάνθρωποί μου να αξιοποιήσουμε τους καρπούς αυτούς. Εύχομαι ποτέ μα ποτέ να μην ξανασυναντήσω τέτοια κακοκαιρία στον δρόμο μου.

Τώρα εδώ, στην Ελλάδα, αισθάνομαι καλύτερα. Μπορώ χωρίς φόβο να βγω από το σπίτι και να πάω στο σχολείο. Όταν βλέπω τους συμμαθητές μου νιώθω πολύ χαρούμενος. Σιγά σιγά βρίσκω ελπίδα για το μέλλον. Προσπαθώ να μάθω τη γλώσσα σας, γιατί έχω πολλά πράγματα να πω και να μοιραστώ μαζί σας. Θέλω να μάθω καλά τα ελληνικά. Θέλω να τελειώσω το σχολείο και να βρω μια δουλειά. Θέλω να μάθω πώς περνούν οι συνομήλικοί μου που έχουν τα ίδια προβλήματα με εμένα και μαζί να βοηθήσουμε να ζήσουν με ειρήνη. Να μπορέσουν να πάνε σχολείο. Να μπορέσουν να κάνουν όνειρα για το μέλλον.

Διασκευή κειμένου από το *Μονόλογοι από το Αιγαίο. Το ταξίδι και τα όνειρα ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων*, Αθήνα, έκδοση του Πανελλήνιου Δικτύου για το Θέατρο και την Εκπαίδευση και την Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες, 2016.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Κυκλώστε τη σωστή απάντηση στις δραστηριότητες 1-5

1.Ο Ζολμάν πιστεύει ότι το ταξίδι του δεν ήταν ένα κανονικό ταξίδι

- α. επειδή διήρκεσε μεγάλο διάστημα
- β. εξαιτίας της κακοκαιρίας που συνάντησε
- γ. επειδή έφτασε στην Ελλάδα από θαύμα

2.Ο Ζολμάν ζωγράφισε τη ζωή του σαν μια σειρά δέντρων

- α. για να δείξει το πέρασμα από τη μια ηλικία στην άλλη
- β. γιατί αγαπούσε τη φύση
- γ. γιατί έτσι απέδιδε καλύτερα την ιστορία της ζωής του

3.Ο Ζολμάν αισθάνεται καλύτερα στην Ελλάδα, επειδή

- α. κυκλοφορεί ελεύθερα
- β. μπορεί να πηγαίνει σχολείο
- γ. νιώθει ασφαλής
- δ. έχει καινούριους φίλους

4.Ο Ζολμάν «μιλάει»

- α. για να διηγηθεί την ιστορία του
- β. για να επικοινωνήσει με τους συνομηλίκους του στην Ελλάδα
- γ. για να εκφράσει τα όνειρά του για το μέλλον

5.Το παραπάνω κείμενο θα μπορούσε να περιέχεται

- α. σε ένα βιβλίο με ταξιδιωτικές εντυπώσεις
- β. σε ένα βιβλίο με μαρτυρίες για τον πόλεμο
- γ. στο ημερολόγιο του Ζολμάν

(15 μονάδες)

6.Με βάση το κείμενο, επιλέξτε τη λέξη που έχει την ίδια σημασία με την υπογραμμισμένη λέξη:

--«Το ταξίδι μου δεν ήταν ένα κανονικό ταξίδι.»

α. συνηθισμένο β. ασφαλές γ. άνετο

--«...εγώ βρέθηκα μόνος σαν μικρό αδύναμο δεντράκι...»

α. λεπτό β. ανίσχυρο γ. αδύνατο

--«...ξεκίνησα ένα ταξίδι με άγνωστο προορισμό.»

α. κατεύθυνση β. διεύθυνση γ. σκοπό

--«...έφτασα σ' έναν ξένο αλλά γόνιμο τόπο.»

α. εύφορο β. καλλιεργήσιμο γ. δημιουργικό

--«...να αξιοποιήσουμε τους καρπούς αυτούς.»

α. να αναπτύξουμε β. να αξιολογήσουμε γ. να επωφεληθούμε από

(10 μονάδες)

7.Συμπληρώστε τα κενά, βάζοντας τις λέξεις που δίνονται σε παρένθεση στον σωστό τύπο:

Πολλοί άνθρωποι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις πατρίδες τους λόγω πολέμου και άλλων διώξεων. Οι (διεθνής) οργανισμοί έχουν κατά καιρούς
(καταβάλλω) μεγάλες προσπάθειες για ειρήνευση σε διάφορες περιοχές του κόσμου, αλλά δεν έχουν πάντα (παράγω) θετικά αποτελέσματα.

(9 μονάδες)

8.Ξαναγράψτε την παρακάτω πρόταση από το κείμενο, ξεκινώντας με τη λέξη που σας δίνεται:

Όταν βλέπω τους συμμαθητές μου νιώθω πολύ χαρούμενος. Σιγά σιγά βρίσκω ελπίδα για το μέλλον.

Εκείνη τη μέρα όταν τους συμμαθητές μου πολύ χαρούμενος. Σιγά σιγά ελπίδα για το μέλλον.

(6 μονάδες)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ (20 μονάδες)

[illegible]

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ 2017 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τα μυστήρια των Δελφών

Περπατώντας στα χνάρια της ιστορίας, ψάχνοντας τον δικό μου χρησμό, βρέθηκα στο κέντρο του αρχαίου κόσμου, τους Δελφούς. Ένας τόπος στην καρδιά της Ρούμελης με ιστορία που χάνεται στα βάθη των αιώνων, καλά κρυμμένος ανάμεσα στην Γκιώνα, τον Παρνασσό, την Οίτη και τα Βαρδούσια, και αντικρίζει τον Κρισσαίο κόλπο. Εκεί όπου συναντήθηκαν οι δύο αετοί που άφησε κατά τη μυθολογία ο Δίας για να σηματοδοτήσουν τον Ομφαλό ή αλλιώς το κέντρο της Γης. Έχοντας ορμητήριο την Ιτέα, μια παραλιακή σύγχρονη πόλη με πολλά «στολίδια» σε ακτίνα περίπου μισής ώρας, όπως το Γαλαξίδι, τα ορεινά χωριά του Παρνασσού και την κοσμοπολίτικη Αράχοβα, πήρα το δρόμο για τους Δελφούς. Περίπου ένα τέταρτο με το αυτοκίνητο σε μια ανηφορική διαδρομή, όπου, καθώς ατενίζεις, αντικρίζεις τον περίφημο ασημοπράσινο ελαιώνα της Άμφισσας να ξεδιπλώνεται ως τη θάλασσα.

Έχει μια μυστηριώδη ενέργεια αυτός ο τόπος που τη νιώθεις σαν ανέβεις στο μαντείο, ανάμεσα στις επιβλητικές Φαιδριάδες Πέτρες και την Κασταλία Πηγή, εκεί όπου πλενόταν η Πυθία αλλά και όσοι ζητούσαν χρησμό.

Στον αρχαιολογικό χώρο, που έχει χαρακτηριστεί Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς από την Unesco, βρίσκεται και το αρχαίο θέατρο που φιλοξενούσε αγώνες φωνητικής και ενόργανης μουσικής στο πλαίσιο των Πυθίων και άλλων θρησκευτικών εορτών.

Το μουσείο φιλοξενεί σημαντικά γλυπτά, όπως ο Ομφαλός, οι Κούροι του Άργους, η Σφίγγα των Ναξίων και ο Ηνίοχος, ο οποίος βρέθηκε στο σπίτι μιας γιαγιάς που αρνιόταν -κατά τους ντόπιους- να εγκαταλείψει το σπίτι της, όταν όλοι πια είχαν μετακινηθεί στον σύγχρονο οικισμό των Δελφών.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΑ

Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, Κυριακή 22 Ιουνίου 2014 (διασκευή)

Αντλήθηκε από : <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=436073>

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Κυκλώστε τη σωστή απάντηση στις δραστηριότητες 1-5.

1. Η συντάκτρια του συγκεκριμένου κειμένου ονομάζεται
 - α. λογοτέχνιδα
 - β. φιλόσοφος
 - γ. ιστορικός
 - δ. αρθρογράφος
2. Η συντάκτρια του κειμένου προτείνει επίσκεψη
 - α. στο μουσείο των Δελφών
 - β. στο μουσείο των Δελφών και στη γύρω περιοχή
 - γ. στους Δελφούς και στη γύρω περιοχή
 - δ. στο μουσείο και στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών
3. Ο Ομφαλός είναι ένα γλυπτό που συμβολίζει
 - α. το κέντρο του αρχαίου κόσμου
 - β. τα μυστήρια των Δελφών
 - γ. το μαντείο των Δελφών
 - δ. το αρχαίο θέατρο

4. Σύμφωνα με το κείμενο, «στολίδια» είναι
α. το Γαλαξίδι, οι Δελφοί και η Αράχοβα
β. η Ιτέα, τα χωριά του Παρνασσού και η Αράχοβα
γ. το Γαλαξίδι, τα χωριά του Παρνασσού και η Αράχοβα
δ. οι Δελφοί, τα χωριά του Παρνασσού και η Αράχοβα

5. Τα Πύθια ήταν
α. το μέρος όπου η Πυθία έδινε τους χρησμούς
β. θρησκευτική εορτή
γ. αρχαίο θέατρο και θρησκευτική εορτή
δ. αρχαίο θέατρο που φιλοξενούσε αγώνες

(15 μονάδες)

6. Επιλέξτε τη λέξη που έχει την ίδια σημασία με την υπογραμμισμένη λέξη στις ακόλουθες φράσεις:

- Περπατώντας στα χνάρια της ιστορίας
α. ρίζες β. ίχνη γ. βάθη δ. μονοπάτια
- ψάχνοντας τον δικό μου χρησμό
α. σημάδι β. προφητεία γ. γρίφο δ. αίνιγμα
- ανάμεσα στις επιβλητικές Φαιδριάδες Πέτρες και την Κασταλία Πηγή
α. μυστηριώδεις β. ταπεινές γ. εντυπωσιακές δ. τρομακτικές
- σε μια ανηφορική διαδρομή, όπου, καθώς ατενίζεις, αντικρίζεις
α. κοιτάξεις μακριά β. γυρνάς γ. προχωράς δ. ρεμβάζεις
- Έχοντας ορμητήριο την Ιτέα
α. προορισμό β. σταθμό γ. κατεύθυνση δ. αφετηρία

(10 μονάδες)

7. Συμπληρώστε τα κενά, βάζοντας τις λέξεις που δίνονται σε παρένθεση στον σωστό τύπο:

Προσοχή! Μόλις φτάσετε στον προορισμό σας, μπορείτε να

(δροσίζομαι) στον μικρό καταρράκτη και να..... (γεύομαι) τις τοπικές ποικιλίες. Στη συνέχεια, μπορείτε να (κινούμαι) παραθαλάσσια, όπου θα (βρίσκω) φρέσκο ψάρι και οστρακοειδή. (Αξιοποιώ) λοιπόν κάθε ευκαιρία για έναν (πιο υγιής) τρόπο ζωής.

(12 μονάδες)

8. Ποια από τις παρακάτω λέξεις μπορεί να αντικαταστήσει τη λέξη «όταν» χωρίς να αλλάξει το νόημα στο απόσπασμα που ακολουθεί: «...ο οποίος βρέθηκε στο σπίτι μας γιαγιάς που αρνιόταν - κατά τους ντόπιους - να εγκαταλείψει το σπίτι της, όταν όλοι πια είχαν μετακινηθεί στον σύγχρονο οικισμό των Δελφών»; Κυκλώστε τη σωστή απάντηση.

- α. επειδή β. αφού γ. εάν δ. όπως

(3 μονάδες)

**ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ
ΓΥΜΝΑΣΙΑ 2017
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ (20 μονάδες)

Επισκεφτήκατε με τους γονείς σας τον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών. Γράψτε μία επιστολή (περίπου 120 λέξεων) σε έναν/μία φίλο/φίλη, με την οποία του/της προτείνετε να επισκεφτεί τον ίδιο χώρο. Αιτιολογήστε την πρότασή σας αξιοποιώντας στοιχεία και από το κείμενο προσέχοντας, παράλληλα, να μην επαναλάβετε αυτούσια τα λόγια του.

Κείμενο 1:

Μια έκθεση σπάνιων και πολύτιμων παιχνιδιών στον «Ελληνικό Κόσμο»

Μια έκθεση σπάνιων και πολύτιμων παιχνιδιών παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, στο Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος». Η έκθεση περιλαμβάνει περισσότερα από 100 σπάνια και μοναδικά παιχνίδια.

Η έκθεση, που απευθύνεται σε όλες τις ηλικίες, δίνει στους επισκέπτες την ευκαιρία να ταξιδέψουν στην ιστορία μέσα από παιχνίδια που άλλοτε συντρόφευαν μικρά παιδιά και άντεξαν στο χρόνο ή παιχνίδια που διατηρήθηκαν σε μετακινήσεις πληθυσμών, επιβίωσαν από πολέμους και καταστροφές και έγιναν συλλεκτικά. Μεταξύ άλλων παρουσιάζονται παιχνίδια από άγνωστους κατασκευαστές που αργότερα κατέκλυσαν τον κόσμο, ή παιχνίδια κατασκευασμένα στο χέρι από φτηνά υλικά, που όμως διατηρούνται σε άριστη κατάσταση.

Στην έκθεση τα παιχνίδια παρουσιάζονται ως εργαλείο εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας των παιδιών. Παράλληλα αναπτύσσεται η ιστορία των παιχνιδιών στον χώρο, επιτρέποντας τη γνωριμία με άλλους πολιτισμούς και κοινωνίες, αλλά και στον χρόνο. Τα παιχνίδια που έπαιζαν οι πρόγονοί μας παρουσιάζουν ομοιότητες με τα δικά μας, όμως τα υλικά κατασκευής διαφέρουν από εποχή σε εποχή.

Με αφορμή την έκθεση, ο «Ελληνικός Κόσμος» θα οργανώσει επίσης μια σειρά από εκπαιδευτικά προγράμματα και εκδηλώσεις, ώστε να προβληθεί το δικαίωμα του παιδιού στο παιχνίδι και να γνωρίσουν οι γονείς τους τρόπους επιλογής παιχνιδιών των παιδιών τους.

Στις 10 Δεκεμβρίου, λοιπόν, στον «Ελληνικό Κόσμο» ανοίγουν σεντούκια και μπαούλα και σπάνια, σημαντικά, μοναδικά παιχνίδια φορούν τα καλά τους, γυαλίζουν τις ρόδες τους, τινάζουν τα φτερά τους, ανοίγουν τα παραθυρόφυλλά τους, δένουν τα κορδόνια τους και κουρδίζουν το ένα το άλλο, για να μας δώσουν τη μοναδική ευκαιρία να γίνουμε πάλι παιδιά...

	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ (01/10/2015 - 12/06/2016)	ΘΕΡΙΝΟ (13/06/2016 - 30/09/2016)
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΚΛΕΙΣΤΑ	ΚΛΕΙΣΤΑ
ΤΡΙΤΗ	09:00 - 13:30	10:00 - 15:00
ΤΕΤΑΡΤΗ	09:00 - 13:30	10:00 - 15:00
ΠΕΜΠΤΗ	09:00 - 13:30	10:00 - 15:00
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	09:00 - 20:00	10:00 - 15:00
ΣΑΒΒΑΤΟ	11:00 - 16:00	ΚΛΕΙΣΤΑ
ΚΥΡΙΑΚΗ	10:00 - 18:00	10:00 - 15:00

Το ωράριο λειτουργίας του «Ελληνικού Κόσμου» μπορεί να αλλάξει χωρίς προειδοποίηση.

<http://www.fhw.gr/cosmos/index.php?id=60&m=2&s=12&lk=739&lg> (από το διαδίκτυο, με αλλαγές)

Κείμενο 2

Η Οικογένεια Μπελιέ

Η Πολά είναι η μοναδική φωνή στην τετραμελή οικογένειά της. Ο πατέρας της, η μητέρα της και ο αδερφός της είναι όλοι κωφάλαλοι και καθημερινά αναλαμβάνει τον ρόλο του διερμηνέα για να τους βοηθάει. Φροντίζει ενεργά τη διαχείριση της φάρμας τους, πουλάει με κέφι τα γαλακτοκομικά προϊόντα τους και, παράλληλα, πηγαίνει στο σχολείο. Εκεί, ο καθηγητής της μουσικής αντιλαμβάνεται τις δυνατότητες της φωνής της, την αναγκάζει να γίνει μέλος της σχολικής χορωδίας και σιγά-σιγά την καθοδηγεί να ξεδιπλώσει το ταλέντο της. Καθώς το χάρισμά της εξελίσσεται, ο καθηγητής της παρουσιάζει μία διαφορετική πρόταση που δεν είχε τολμήσει να σκεφτεί ποτέ. Της προτείνεται να συμμετάσχει στον μεγαλύτερο μαθητικό διαγωνισμό μουσικής στο Παρίσι, όπου η νίκη θα μπορούσε να της προσφέρει μια υποτροφία και μια λαμπρή καριέρα στο τραγούδι. Η Πολά θέλει να κάνει το όνειρό της πραγματικότητα, αλλά δε νιώθει έτοιμη να εγκαταλείψει τους γονείς της, που τόσο τη χρειάζονται.

Στέλιος Ανδρεάδης, *Οικογένεια Μπελιέ* – κριτική της ταινίας, <https://artic.gr/oikogeneia-mpelie/25876/>

Κείμενο 3

Καστάνκα

Η νεαρή κοκκινόξανθη σκυλίτσα με την αλεπουδίσια μουσούδα, διασταύρωση κυνηγετικού ράτσας με ποιμενικό, έτρεχε μπρος – πίσω στο πεζοδρόμιο, κοιτάζοντας δεξιά κι αριστερά. Κάθε τόσο σταματούσε κι έκλαιγε. Σήκωνε, τότε το ένα, τότε το άλλο, τα ξυλιασμένα απ' την παγωνιά πόδια της και προσπαθούσε να καταλάβει: Πώς έγινε και χάθηκε;

Θυμόταν πολύ καλά πώς πέρασε τη μέρα της και, τελικά, βρέθηκε σ' αυτό άγνωστο πεζοδρόμιο.

Η μέρα άρχισε όταν ο κύριός της, ο ξυλουργός Λουκάς Αλεξάντρις, φόρεσε το καπέλο, πήρε στη μασχάλη κάποιο ξύλινο πράγμα μ' ένα κόκκινο μαντήλι και φώναξε:

- Καστάνκα, πάμε!

Ακούγοντας τ' όνομά της, βγήκε κάτω απ' τον πάγκο όπου κοιμόταν, τεντώθηκε γλυκά-γλυκά κι έτρεξε πίσω από τον κύριό της. Η Καστάνκα θυμόταν ότι στο δρόμο φερόταν με μεγάλη απρέπεια. Από τη χαρά της που την πήραν να περπατήσει, πηδούσε, ριχνόταν γαβγίζοντας στα βαγόνια που τα τραβούσαν άλογα, έμπαινε τρέχοντας στις αυλές και έπαιρνε από πίσω, κυνηγώντας τα άλλα σκυλιά. [...]

Την ώρα που της μιλούσε ο κύριός της, άρχισε ξαφνικά ν' ακούγεται μουσική. Η Καστάνκα κοίταξε γύρω και είδε στο δρόμο να έρχεται κατευθείαν επάνω της ένα σύνταγμα από στρατιώτες. Μην μπορώντας να υποφέρει τη μουσική που την εκνεύριζε, άρχισε να τρέχει από δω κι από κει ουρλιάζοντας και, χωρίς να το καταλάβει, πέρασε το δρόμο και βρέθηκε στο απέναντι πεζοδρόμιο.

Όταν συνήλθε, δεν έπαιζε πια η μουσική και οι στρατιώτες δεν υπήρχαν. Πέρασε τρέχοντας το δρόμο προς το μέρος όπου είχε αφήσει τον κύριό της, αλλά αλίμονο! Ο ξυλουργός δεν ήταν εκεί.

Διασκευασμένο απόσπασμα από το διήγημα *Καστάνκα* του Άντον Τσέχωφ, στο *Η Αγάπη και 32 άλλα διηγήματα*, εκδ. Εστία, σελ. 149-151.

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ 2016
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 : Μια έκθεση σπάνιων και πολύτιμων παιχνιδιών στον «Ελληνικό Κόσμο»
Δραστηριότητα 1^η (5 μονάδες)

Αφού διαβάσεις το κείμενο, κύκλωσε το Σ για τις σωστές και το Λ για τις λανθασμένες απαντήσεις.

Η έκθεση απευθύνεται μόνο σε ενηλίκους.	Σ	Λ
Ένας από τους στόχους της έκθεσης είναι να εκπαιδευτούν οι γονείς, ώστε να επιλέγουν σωστά παιχνίδια για τα παιδιά.	Σ	Λ
Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 10 Δεκεμβρίου.	Σ	Λ
Κάθε Σάββατο του Ιουλίου η έκθεση θα είναι κλειστή.	Σ	Λ
Το ωράριο λειτουργίας θα παραμείνει σταθερό σε όλη τη διάρκεια του έτους.	Σ	Λ

Δραστηριότητα 2^η (5 μονάδες)

Στις παρακάτω φράσεις να αντικαταστήσεις κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μία άλλη λέξη, χωρίς να αλλάζει το νόημα.

Ένας από τους σκοπούς της έκθεσης είναι να γνωρίσουν οι γονείς τούς τρόπους επιλογής παιχνιδιών των παιδιών τους.

.....

Ανοίγουν σεντούκια και μπαούλα και σπάνια, σημαντικά, μοναδικά παιχνίδια φορούν τα καλά τους.

.....

Παιχνίδια κατασκευασμένα στο χέρι από φτηνά υλικά, που όμως διατηρούνται σε άριστη κατάσταση.

.....

.....

Το ωράριο λειτουργίας του «Ελληνικού Κόσμου» μπορεί να αλλάξει χωρίς προειδοποίηση.

.....

Δραστηριότητα 3^η (5 μονάδες)

Αφού διαβάσεις το κείμενο, να συμπληρώσεις τις προτάσεις.

Ένας γονιός θα θελήσει να επισκεφθεί την έκθεση, επειδή

.....

Ένα παιδί θα θελήσει να επισκεφθεί την έκθεση, για να

.....

Δραστηριότητα 4^η (5 μονάδες)

Να ξαναγράψεις τις υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις χωρίς να αλλάζει το νόημα :

Μεταξύ άλλων παρουσιάζονται παιχνίδια κατασκευασμένα στο χέρι.

Μεταξύ άλλων παρουσιάζονται παιχνίδια που.....

Τα παιχνίδια παρουσιάζονται ως εργαλείο εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας των παιδιών.

Τα παιχνίδια παρουσιάζονται ως εργαλείο για να
.....

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 : Η Οικογένεια Μπελιέ

Δραστηριότητα 1η (10 μονάδες)

Απάντησε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το κείμενο.

Με ποιους τρόπους η Πολά υποστηρίζει την οικογένειά της;

.....
.....
.....

Στο τέλος του κειμένου η Πολά πρέπει να πάρει μια απόφαση σχετικά με το μέλλον της.
Ποιο δίλημμα αντιμετωπίζει;

.....
.....
.....

Δραστηριότητα 2η (5 μονάδες)

Γράψε τις παρακάτω προτάσεις με διαφορετικό τρόπο χωρίς να αλλάζει η σημασία τους.

Ο καθηγητής της μουσικής καθοδηγεί την Πολά να ξεδιπλώσει το ταλέντο της.

Η Πολά από να ξεδιπλώσει το ταλέντο της.

Της προτείνεται να συμμετάσχει στον μεγαλύτερο μαθητικό διαγωνισμό μουσικής στο Παρίσι.

Ο καθηγητής
.....

Δραστηριότητα 3η (5 μονάδες)

Γράψε τις φράσεις στη στήλη στην οποία ταιριάζει η καθεμιά, σύμφωνα με το κείμενο 2: «αναλαμβάνει τον ρόλο του διερμηνέα», «Φροντίζει ενεργά τη διαχείριση της φάρμας», «την αναγκάζει να γίνει μέλος της σχολικής χορωδίας, «λαμπρή καριέρα στο τραγούδι», «δε νιώθει έτοιμη να εγκαταλείψει τους γονείς της»

Οικογενειακή ζωή	Σχολική δραστηριότητα	Μελλοντική σταδιοδρομία

ΚΕΙΜΕΝΟ 3 : Καστάνκα

Δραστηριότητα παραγωγής λόγου (20 μονάδες)

Δώσε μια ενδιαφέρουσα συνέχεια και ένα τέλος στην ιστορία της Καστάνκα (80-100 λέξεις).
